

El divorci, un dret humà

per Maria Dolors Calvet

Aquests dies s'està discutint al Congrés de Diputats la reforma del Codi Civil en matèria de matrimoni, separació i divorci. De moment, la discussió està en tràmit de ponència, on el diputat del PSUC Josep Solé Barberà defensa les esmenes comunistes al projecte de la UCD.

Cal recordar que aquesta és la quarta proposta de divorci que ha entrat al Congrés de Diputats d'ençà que la Constitució reconeix el dret dels ciutadans a fer-ne ús. El grup parlamentari del PCE-PSUC va presentar una proposició de llei sobre el divorci el juny del 1978. El grup socialista presentà el seu projecte el setembre del 1979. L'abril d'enguany fou presentat el projecte de la Coordinadora Feminista. Els tres projectes foren rebutjats. A mitjan juny s'acceptà discutir el projecte del govern amb moltes esmenes de l'oposició.

Aquest projecte, redactat en temps de l'antic ministre de Justícia, és terriblement limitatiu i reaccionari. Podríem dir que és un divorci vergonyant, que no reconeix el mutu acord entre els cònjuges, que exigeix un culpable i allarga innecessàriament els terminis per a la resolució dels problemes. A més a més, dóna facultats al jutge per negar-se a qualsevol divorci si creu que perjudica algun dels afectats o els seus fills.

Ara, el nou ministre de Justícia diu que acceptarà part de les esmenes de l'oposició i "lliberalitzarà" el divorci. Però un cor de veus reaccionàries s'han aixecat a la seva contra, i diputats i diputades de la UCD, associacions anti-divorcistes i, darrere de tot això, una Església oficial reaccionària i carca, encapçalada pel Papa que, en aquesta "guerra santa", està mobilitzant cardenals, bisbes, creients de bona fe i tot l'aparell europeu de la Democràcia Cristiana. (Fins i tot es diu que estan preparant una reunió de partits demòcrata-cristians a nivell europeu, no per discutir la corrupció del seu partit a Itàlia, o la presentació i derrota de Strauss a Alemanya, sinó la possible llei de divorci a Espanya.)

Caldrà seguir de prop aquests esdeveniments i fer-ne alhora una batalla política i ideològica. No n'hi ha prou amb aconseguir el divorci. Cal que sigui un divorci a l'abast de tots i totes que ho necessitin i desitgin, però que protegeixi les parts més indefenses de qualsevol matrimoni, els fills i la dona. Volem una llei que no exigeixi la figura d'un culpable, o sigui que accepti el divorci per mutu acord i que els terminis en siguin raonablement breus. A més a més, naturalment, que no permeti interferències indiscriminades dels jutges ni de cap altra persona.

El divorci és un dret fonamental de la persona i d'acord amb la Constitució s'ha d'acceptar l'existència d'una llei de divorci encara que s'estigui en contra de la seva utilització, que d'altra banda no és obligatòria per a ningú.

Cal impulsar la creació de comitès cívics a favor d'una llei de divorci en condicions. Aquests comitès o comissions cíviques haurien d'agrupar personalitats i entitats no estrictament feministes, ja que aquest problema pertoca a tota la població, encara que objectivament les més interessades en siguin les dones, per ser les qui viuen les pitjors situacions dins del matrimoni. Les militants del PSUC del Baix Llobregat, conjuntament amb la Coordinadora Feminista d'aquests pobles, ja han començat a treballar en aquesta direcció, essent la iniciativa acollida favorablement per la majoria d'entitats ciutadanes.

Les tasques d'aquests comitès són, de moment, combatre ideològicament i pràcticament l'ofensiva de la dreta avui, evitant una mala llei de divorci. Més endavant, ells mateixos veuran les tasques que els pertocuen. Preveiem que caldrà una tasca de divulgació i estar amatents a l'aplicació que es faci d'aquella llei, alhora que s'hi poden estudiar possibles millores des del Parlament de Catalunya.